

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 349 din 08.04.2020

Dosar nr.: 491/2019, conexat cu dos. nr.492/2019, conexat cu dos. nr. 493/2019, conexat cu dos. nr. 494/2019

Petiția nr.: 3660/26.06.2019, conexată cu nr. 3661/2019, conexată cu nr. 3662/26.06.2019 și cu nr. 3663/26.06.2019

Petenti:

Reclamat: Federația Română de Fotbal (FRF)

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin modificarea Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sala de către Federația Română de Fotbal

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. prin apărător ales - cu domiciliul în
2. prin apărător ales
3. prin apărător ales
4. prin apărător ales

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

5. Federația Română de Fotbal - cu sediul în str. Vasile Serbanică nr.12, sector 2, București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

6. Posibilă faptă de discriminare ca urmare a unor decizii luate de Comitetul Executiv al FRF în data de 13.06.2019 cu privire la modificările Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sală, prin încadrarea unui jucător în categoria celor formați la nivel național ca fiind „jucători care au evoluat pentru echipa națională de seniori a unei țări” și prin obligarea echipelor de Liga 1 ca începând cu sezonul 2019/2020 să utilizeze un jucător format la nivel național.

III. Procedura de citare

7. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 3660/09.07.2019, nr. 3916/09.07.2019, nr. 3917/09.07.2019 și nr. 3661/09.07.2019 a citat părțile pentru data 19.07.2019.

La acest termen a fost prezent doar reclamatul și un înlocuitor al apărătorului petenților. Având în vedere dispozițiile Procedurii interne de soluționare a petitiilor și sesizărilor, aprobată prin Ordinul Presedintelui CNCD nr. 144/2008 s-a dispus recitarea prin adresele nr. 3662/09.07.2019, nr. 4517/02.08.2019, nr. 4535/05.08.2019, nr. 4446/30.07.2019 și nr. 4514/02.08.2019 pentru termenul din data de 03.09.2019.

8. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

9. Petenții, jucători de fotbal în sală, sesizează cu privire la discriminarea lor prin modificarea Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sala prin decizia luată de Comitetul Executiv al FRF privind condițiile impuse echipelor de Liga 1 cu privire la:

- obligarea echipelor de Liga 1 ca începând cu sezonul 2019-2020 să utilizeze un jucător format la nivel național;

- încadrarea unui jucător în categoria celor formați la nivel național ca fiind „jucători care au evoluat pentru echipa națională de seniori a unei țări”.

10. Față de decizia Comitetului Executiv al FRF, petenții, jucători de fotbal cu contracte încheiate la Clubul Sportiv United Galați, apreciază că au fost încălcate dispozițiile art. 16 din Constituția României, prin încadrarea în categoria jucătorilor formați la nivel național doar jucătorii care au evoluat pentru echipa națională de seniori, îngrădind astfel dreptul la muncă prin condiționarea impusă.

11. În drept, petenții înțeleg să invoce dispozițiile art.15 din OG nr. 137/2000, depunând fiecare dintre acestia o serie de documente, respectiv Contractele de activitate sportivă, copii ale cărților de identitate, extras din deciziile cu privire la modificările ROAF, sala din sedință CEX al FRF din 13 iunie 2019.

12. Prin adresa nr. 5052 /03.09.2019, apărătoarea petenților, nefiind prezentă la niciunul din termenele de audiere, solicită anumite clarificări cu privire la termenele de audiere și solicită audierea petenților cu privire la modificarea art. 44 din Statutul FRF, astfel cum a fost adoptat prin decizia sus-menționată. La această adresă CNCD i-a transmis răspuns prin adresa nr. 5052/24.09.2019.

Susținerile reclamatei

13. Reclamata, prezentă la ambele termene de audieri a depus Note scrise înregistrate sub nr. 5066/03.09.2019, nr. 4386/29.07.2019, nr. 4205/19.07.2019 și nr. 5268/12.09.2019 prin care sustine faptul că temeiul de drept indicat de reclamat nu are legătură cu presupusa faptă discriminatorie, întrucât dispozițiile art.15 din OG nr.137/2000 fac referire la încălcarea demnității personale, încălcare ce ar fi trebuit să fie exprimată public, instigând la ură rasială, etc.(text art.15 OG nr.137/2000).

Partea reclamată reliefează din practica CNCD, Hotărârea nr. 91/2008 care conduce la ideea că, pentru a fi întrunite elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art.15 din OG 137/2000, ar fi necesară o acțiune, un atac direct îndreptat împotriva persoanei sau categoriei de persoane prin care să se instige la ură rasială sau să aducă atingere demnității petenților. Totodată, reclamata FRF, susține că este total nefondată precizarea petenților prin care s-a adus în discuție dispoziția art.41 din Constituție privind încălcarea dreptului la muncă, fapt care este indubitabil neveridic deoarece, ulterior Deciziei CEX FRF din 13.06.2019, au fost înregistrate și contractele de muncă ale petenților, fapt care întărește netemeinicia sesizărilor petenților.

Reclamata subliniază faptul că în sesizările depuse au fost invocate și prevederile dispozițiilor art. 21 din Constituție care fac referire la depunerea jurământului, prevederi care nu au nicio legătură cu petițiile în discuție. Astfel, față de argumentele exprimate, reclamata consideră că petițiile au fost neîntemeiate.

14. În ceea ce privește posibila discriminare indirectă prevăzută de dispozițiile art. 2, alin. 3 din OG nr.137/2000, reclamata susține faptul că, în noua variantă, prin „jucători formați la nivel național” se înțelege „jucători care, indiferent de cetățenie, au figurat ca legitimați și au participat la competiții pentru un club din România timp de minim 3 ani (consecutiv sau nu) în perioada cuprinsă între 12-21 ani”. De asemenea, sunt considerați ca fiind formați la nivel național și jucătorii care urmează să îndeplinească condiția celor 3 ani în cursul sezonului competițional pentru care au fost înscrși în lotul echipei. Prin excepție, vor fi considerați ca fiind formați la nivel național și jucătorii de naționalitate română, indiferent de data legitimării la un club din România și/sau durata participării la competițiile fotbalistice din România, dacă aceștia nu au evoluat pentru echipa națională de seniori ai unei alte țări. Aceste definiții există și în regulamentele FIFA și UEFA, neexistând după cum se poate observa vreo referire la naționalitatea jucătorilor.

15. În sprijinul afirmațiilor sale, reclamata atașează adresa nr. 752/17.07.2019 a AFAN, din care rezultă faptul că AFAN, sindicat al fotbalistilor din România care reprezintă drepturile și interesele profesionale și sociale ale jucătorilor de fotbal, membru afiliat FIFPro, i-a comunicat faptul că, prin decizia/hotărârea CEX al FRF din 13.06.2019, nu rezultă vreo prevedere discriminatorie a jucătorilor de fotbal de sală.

16. Prin notele scrise suplimentare înregistrate la CNCD sub nr. 5268/12.09.2019, FRF susține că în data de 10.09.2019 s-a desfasurat prima etapa a Campinatlui Național de Liga 1 de fotbal în sală, competiție la care a participat și clubul sportiv CS United Galați la care petenții sunt înscrși pe foaia de arbitraj participând la acest joc. Astfel, FRF arată ca petenților nu le-a fost îngrădit dreptul la muncă și nu le este afectat dreptul la joc în competiție internă. În sprijinul susținerii sale FRF a atașat extras din Raportul de arbitraj.

V.Motivele de fapt și de drept

17. **În fapt**, Colegiul director reține spre analiză posibila faptă de discriminare ca urmare a unor decizii luate de Comitetul Executiv al FRF în data de 13.06.2019 cu privire la modificările Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sală, prin încadrarea unui jucator în categoria celor formați la nivel național ca fiind „jucatori care au evoluat pentru echipa națională de seniori a unei țări” și prin obligarea echipelor de Liga 1 ca, începând cu sezonul 2019/2020, să utilizeze un jucator format la nivel național.

18. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor **art. 2** din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, **art. 2 alin.1** din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

19. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în **art. 2 alin.3** din O.G. nr. 137/2000:

“(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.”*, cu precizarea că **raportul de cauzalitate nu este direct**.

În drept, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.3 din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „*Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare*”.

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o diferențiere (dezavantajare)
- care rezultă dintr-o practică aparent neutră
- care atinge un drept
- fără o justificare obiectivă.

20. Cu privire la diferențiere se reține faptul că petenții invocă pregătirea în domeniul fotbalistic al fiecăruia, respectiv diferența între jucător format la nivel național.

21. Din ansamblul înscrisurilor depuse de părți la dosar, Colegiul director constată că a fost sesizat cu privire la modificarea Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sală, modificare care constă în introducerea obligativității fiecărei echipe să aibă în

componentă un jucător format la nivel național. Astfel, au fost individualizate elementele constitutive ale unei posibile fapte de discriminare, criteriul reliefat fiind cel de jucător format la nivel național. Luând în discuție acest criteriu, Colegiul înțelege să analizeze dacă aplicarea acestui criteriu produce un dezavantaj **față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis**. Prin **criteriul de discriminare interzis se înțelege oricare dintre criteriile prevăzute în cuprinsul art. 2 alin.1, respectiv: „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu”**

22. Cu privire la diferențiere se reține faptul că **măsura luată de FRF cu privire la modificarea Regulamentului de Organizare a Activității Fotbalistice în Sală prin care se introduce obligativitatea de a avea în componentă doar un singur jucător format la nivel național, diferențierea se realizează între jucător la nivel național sau simplu jucător.**

23. Practica apare ca fiind aparent neutră și nu este de natură a atinge un drept, respectiv dreptul de a face dintr-o echipă de fotbal care joacă în sală și dreptul de a participa la competițiile sportive de fotbal în sală, atât timp cât echipa trebuie să aibă doar un singur jucător care să fie format la nivel național, iar acel jucător nu este nominalizat, neindicându-se un anumit jucător. Totodată, Colegiul director ia act și de faptul că prin notele scrise suplimentare înregistrate la CNCD sub nr. 5268/12.09.2019, FRF arată că în data de 10.09.2019 s-a desfășurat prima etapă a Campionatului Național de Liga 1 de fotbal în sală, competiție la care a participat și clubul sportiv CS United Galați la care petenții sunt înscriși pe foia de arbitraj participând la acest joc.

24. Față de cele precizate, Colegiul constată că aceasta este o măsură proporțională și justificată obiectiv, având în vedere faptul că o echipă are în componență 5 jucători și un maxim de 9 rezerve, iar modificarea nu face referire expresă la vreunul dintre petenți, condiționându-i în niciun fel.

25. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

26. Cu privire la scopul legitim, Colegiul director reține faptul că acesta există, fiind vorba de consolidarea unei echipe naționale. Federația Română de Fotbal este organizația care are ca și scop principal dezvoltarea și consolidarea fotbalului românesc, cooptarea de noi practicanți ai acestui sport, precum și obținerea unor performanțe în acest domeniu.

27. Colegiul director aplică prevederile **art. 20 alin. 6 al OG.137/2000**, conform căruia *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”*. **Diferențierea** în situația **discriminării indirecte**, poate fi **justificată obiectiv**. Justificarea obiectivă include existența unui **scop legitim**, atins prin **metode adecvate și necesare**.

28. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, CEDO a enunțat următoarele principii:

- Convenția nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să

corecteze inegalități faptice, justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză.

- Prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă, art.14 din Convenție nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalități faptice, în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză, poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod specific acel grup, o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**DH și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).
- Justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă. (**DH și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

29. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat, dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

30. Raportat la elementele discriminării indirecte astfel cum sunt prevăzute în textul art.2, alin.3 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată., Colegiul director ținând cont de cele precizate și constatate din documentele și susținerile părților, cele arătate în petiție nu reprezintă discriminare deoarece nu se întrunesc condițiile cuprinse în textul articolului sus-menționat, măsura fiind proporțională și justificată obiectiv, iar scopul fiind legitim.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi din membrii prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc condițiile art. 2, alin.3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, deoarece măsura este proporțională și justificată obiectiv, iar scopul este legitim.
2. Câte o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată on line în data de 08.04.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 05.05.2020

Motivat și redactat: CJ/PCS

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu